

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Рев-132/2001
Бања Лука, 22.03.2002. године

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Бајагић Здравка, као председника вијећа, Бајић Петра, Нинић Јанка, Лукић Драгослава и Мрша Смиљане, као чланова вијећа у правној ствари тужиоца Р. Б. из С., село Т., Општина С., против туженог Р. В. из С., П. Б. бб, ради утврђења права службености пролаза и др., одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Т. Гж-84/2000 од 23.5.2000. године, на сједници одржаној 22.03.2002. године, донио је слиједећу

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у С. П-184/98 од 10.9.1999. године утврђено је да тужилац има право службености пролаза пјешнице и провода коња под товаром травнатим путем дужине 67,5 м. који, правцем означеним црвеном испрекиданом линијом на скици вјештака геометра од 29.4.1999. године пролази преко некретнине у власништву туженог к.ч. 404/1 зв. "Поткујница", ливада, VI класе, површине 6191 м² уписане у посједовном листу број 218 К.О. М., а након што са ове некретнине буде укошено сијено и убрана љетина, као послужног добра, у корист некретнина власништво тужиоца к.ч. 398/1, звана "Шареника", ливада, V класе, површине 3575 м², к.ч. 398/2 истог назива, воћњак, IV класе површине 2610 м² и к.ч. 398/3 истог назива, воћњак, IV класе, површине 1305 м² уписаних у посједовном листу 164 к.о. М., као повласног добра, а и туженом наметнута обавеза да допусти тужиоцу да врши наведено право службености и успоставити пређашње стање тако што ће уклонити жичану ограду са наведеног пута који пролази преко његове некретнине као послужног добра, постављену на граничној међи наведене парцеле туженог као послужног добра и парцеле истог назива к.ч. 406/1 власништво Р. Г., те трпити да на основу ове пресуде тужилац укњижи наведену служност у земљишним књигама, као и да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 223,00 КМ, док је са вишком тужбеног захтјева тужилац одбијен.

Истовремено је првостепени суд донио привремену мјеру којом је наложено туженом да у року од двадесет и четири сата од дана пријема рјешења о изреченој привременој мјери, уклони постављену жичану ограду са наведеног пута службености који пролази преко његове парцеле зв. "Поткујница", као послужног добра и омогући тужиоцу да исту несметано користи. Ова привремена мјера остаје на снази до правоснажности пресуде у овом спору.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Т. Гж-84/2000 од 23.5.2000. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду у дијелу којом је удовољено тужбеном захтјеву због, како то произилази из навода ревизије, битних повреда одредаба парничног поступка, с приједлогом да се нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија није основана.

Тужилац у овој парници тражи да се у односу на туженог утврди постојање стварне служности пролаза пјешнице, провода коња под товаром и прогона стоке којим се служио у корист својих некретнина на терет некретнине туженог.

У овом поступку је спорно да ли је тужилац стекао спорну служност одржајем што је он тврдио, а тужени порицао.

За заснивање права стварне служности одржајем прописане су чланом 54. Закона о основним својинскоправним односима – “Сл. лист СФРЈ”, број 6/80 – у даљем тексту: ЗОСПО, позитивне и негативне претпоставке, и то:

1. фактичко остваривање служности;
2. протек одређеног времена (непрекидан посјед права стварне служности од 20 година);

3. непротивљење власника послужног добра;

4. истинитост стјечања посједа права стварне служности, тј. да није стечена злоупотребом повјерења власника или посједника послужног добра, силом, преваром или служност уступљена до опозива.

У овом конкретном случају правилно су нижестепени судови утврдили да је тужиоц ради економског искоришћавања својих парцела зв. “Шареника” од 1977. године прелазео пјешнице и проводио коња под товаром преко туженикове парцеле зв. “Подкујница” и то након што се са наведене парцеле туженог укоси сијено и уберу плодови, да се тужилац служио овим прелазом све до јесени 1998. године када му је тужени онемогућио прелаз поставивши жичану ограду на граници његове парцеле са парцелом к.ч. 406/1 њиховог рођака Г. Р. и да се тужени кроз наведено вријеме томе није противио.

Зато су судови на овај случај правилно примијенили материјално право, јер су се испуниле законске претпоставке из наведене одредбе ЗОСПО за заснивање права стварне служности одржајем – тужилац је, као власник наведених парцела, као повласног добра, преко парцеле туженог, као послужног добра, фактички остваривао садржај права стварне служности дуже од 20 година (од 1977. до јесени 1998. године) којој се тужени, као власник послужне парцеле, за ово вријеме није противио.

Правилан је закључак нижестепених судова да су за стицање права служности пролаза на основу одржаја без утјецаја чињенице на које се тужени у поступку пред првостепеним судом позвао, а које истиче у ревизији, да тужиоцу стоји на располагању заобилазни пут око села којим путем може претјерати убрану љетину са својих земљишних парцела до његове породичне куће у селу Т..

Тужени, као власник послужног добра, уколико сматра да су престали разлози за постојање ове стварне сезонске служности у смислу одредбе члана 58. ЗОСПО, може у новој парници да захтијева престанак стварне служности, а суд је, поводом таквог захтјева, овлашћен да цијени да ли су престали разлози за коришћење послужног добра, односно да ли постоје други разлози за престанак стеченог права.

Остали приговори ревидента “да суд није узео у обзир и саслушао његове свједоке Р. Г., Г. Ј. и К. М., да је тужилац разградио његово имање и тиме омогућио да туђа стока уништи

његову љетину, да тужилац користи пролаз ван времена наведеног у првостепеној пресуди”, упућују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, па будући да је ревизија ванредно правно средство и да су њене могућности рестриктивне, овим и другим чињеничним питањима ван домашаја члана 395. став 2. Закона о парничном поступку не може се бавити ревизијски суд.

Побијана пресуда према томе нема недостатака на које се указује у ревизији односно ни таквих на које овај суд пази по службеној дужности. Због тога је ревизија туженог одбијена као неоснована (члан 393. Закона о парничном поступку).

Предсједник вијећа
Бајагић Здравко

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка